

GRAĐA ZA ORNITOFAUNU BOSANSKE KRAJINE

Tomislav Karanović

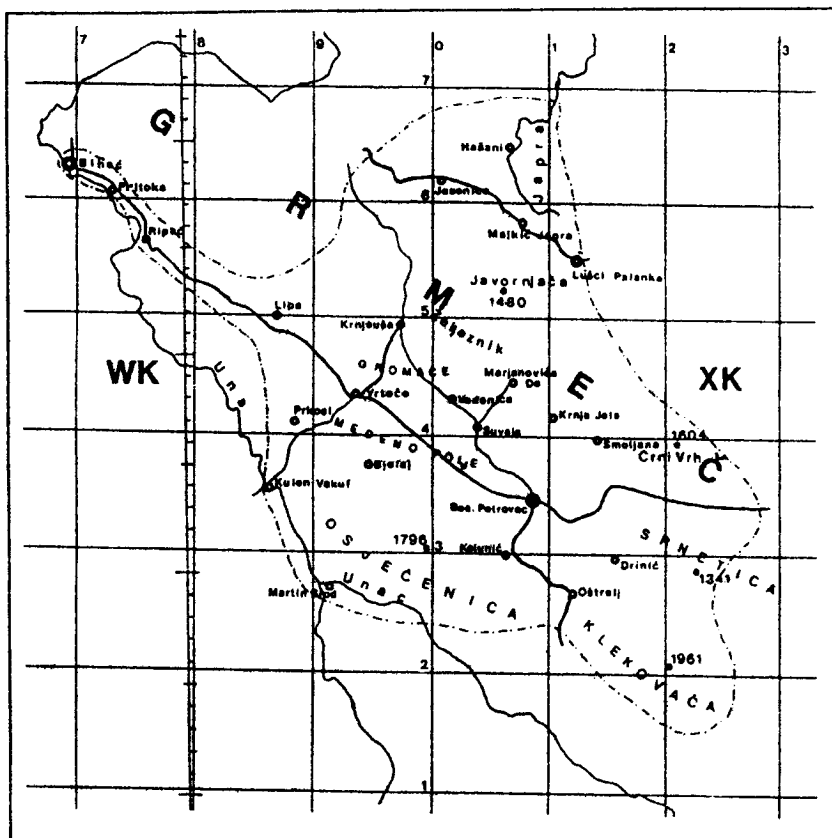
Karanović, T. (1990): *Material for ornitofauna of Bosanska Krajina.- Ciconia 2: 12 - 21, Novi Sad*

From 1988. to 1990, data on ornitofauna of Bosanska Krajina were collected, and 84 bird species were evidenced. For every species, locality, date of finding, and number of specimens are listed.

Terenski izlasci na području Bosanske Krajine (Karta 1.) izvođeni su u periodu od 1988. do 1990. godine. Najveći broj izlazaka je realizovan na području Krnjeuše i srednjeg dela Grmeča, tako da se najveći broj nalaza odnosi na ove lokalitete. Ukupno su evidentirane 84 ptičje vrste. U rezultatima rada za svaku vrstu su navedeni lokalitet i datum nalaženja, a za većinu vrsta i podaci o biotopu i brojnosti.

Spisak ptičjih vrsta:

1. *Ardea cinerea* Linnaeus 1758 - Klisura Unca kod Martin Borda, 04.08.1990. - 1 primerak u letu.
2. *Circaetus gallicus* (J. F. Gmelin) 1788 - Klisura Unca kod Martin Broda, 04.08.1990. - 1 primerak izleteo; Krnja Jela, 06.08.1990. - 1 primerak lovi iznad kamenjara.
3. *Accipiter gentilis* (Linnaeus) 1758 - Krnjeuša, 03.09.1988. - 1 primerak napao golubove; Krnja Jela, 06.09.1990. - 1 primerak ubijen kada je napao kokoške.
4. *Accipiter nisus* (Linnaeus) 1758 - Željeznik, 03.09.1988. - 1 primerak u bukovoj šumi.
5. *Buteo buteo* (Linnaeus) 1758 - Željeznik, 01.06., 24.08. i 03.09.1988. - po jedan primerak; Gromače, 03.06., 29.08. i 15.09. 1988., 17.09.1989. i 26.07.1990. - takođe po jedan primerak; Medeno polje, 24.12.1989. - 2 primerka; Klekovača, 28.07.1990. - 1 primerak na proplanku u jelovoj šumi; Hašani, 31.07.1990. - 1 primerak; Vrtoče, 04.08.1990. - 1 primerak u bukovoj šumi.

Karta 1. - Istraživano področje
Map 1. - The investigated area

6. *Aquila chrysaetos* (Linnaeus) 1758 - Klekovača, 28.07.1990. - 1 mladi primerak kruži iznad jelove šume.

7. *Falco tinnunculus* Linnaeus 1758 - Gromače, 29.08.1988. - 1 primerak na banderi jede plen, a 17.09.1989. - 1 primerak lovi.

8. *Tetrao urogallus* Linnaeus 1758 - Javornjača, 13.06.1988.- jednog mužjaka odstrelili krivolovci; Klekovača, 27.07.1990. - 1 ženka pije vodu na putu; Klekovača, 28.07.1990. - 1 mužjak.

9. *Coturnix coturnix* (Linnaeus) 1758. - Petrovačko polje, 26.07.1990. - 1 par izleteo iz trave.

10. *Crex crex* (Linnaeus) 1758 - Japra kod Hašana, 31.07.1990. - viden je 1 primerak na vlažnoj livadi.

11. *Actitis hypoleucos* (Linnaeus) 1758 - Japra posle Hašana, 31.07.1990. - 1 primerak.

12. *Columba palumbus* Linnaeus 1758 - Javornjača, 13.06.1988. - 1 primerak u jelovoj šumi; Gromače, 29.08.1988. - 1 primerak, a 17.09.1989. jato od oko 100 ptica; Željeznik, 13.09.1989. - 1 primerak u bukovoj šumi; Japra kod Hašana, 31.07.1990. - 7 primeraka na livadi.

13. *Streptopelia decaocto* (E. Frivaldszky) 1838 - Naden 1 par na gneždenju u Krnjeuši 10.06.1988.

14. *Streptopelia turtur* (Linnaeus) 1758 - Željeznik, 04.07.1988. - 1 primerak; Jasenica, 30.07.1990. - 1 par; Japra kod Hašana, 31.07.1990. - nekoliko.

15. *Cuculus canorus* Linnaeus 1758 - Nalažena od proleća do jeseni u toku skoro svakog izlaska i u svim tipovima šuma; 10.06.1988. - nađena mlada ptica u gnezdu crvendaća u bukovoj šumi.

16. *Tyto alba* (Scopoli) 1769 - Dana 29.07.1990. - primećen je jedan primerak u zvoniku crkve u Krnjeuši.

17. *Athene noctua* (Scopoli) 1769 - Krnjeuša, 29.07.1990. - 3 primerka na krovu škole.

18. *Asio otus* (Linnaeus) 1758 - U podnožju Željeznika, u glogovoj živici pronađeno je 03.07.1989. gnezdo sa 3 mlade ptice.

19. *Apus apus* (Linnaeus) 1758 - Krnjeuša, 08.08.1988. jato od pedesetak ptica lovi visoko iznad naselja.

20. *Alcedo atthis* (Linnaeus) 1758 - Una kod Bihaća, 20.09.1989. - 2 primerka; Japra posle Hašana, 31.07.1990. - nekoliko; klisura Unca kod Martin Broda, 04.08.1990. - nekoliko.

21. *Upupa epops* Linnaeus 1758 - Zabeležen samo 03.06.1988., u Gromačama nadomak Krnjeuše.

22. *Picus viridis* Linnaeus 1758 - Podnožje Željeznika, 10.06.1988. - 1 primerak u voćnjaku, 24.08.1988. - 1 u hrastovom gaju; Rakovica kod Krnjeuše 02. i 04.07.1988. - 1 primerak u hrastovom gaju.

23. *Dryocopus martius* (Linnaeus) 1758 - Željeznik, 03.09.1988. - 1 primerak u bukovoj šumi; Osječanica, 26.07.1990. - 1 primerak u jelovoj šumi.

24. *Dendrocopos major* (Linnaeus) 1758 - Rakovica kod Krnjeuše, hrastov gaj, 26.05., 02.07., 04.07., 25.08.1988. i 15.09.1989; Željeznik, 10.06.1988. nekoliko, u bukovoj šumi; Suvaja, 08.09. i 24.12.1989. - 1 primerak u sađenoj šumici belog bora.

25. *Dendrocopos medius* (Linnaeus) 1758 - Mrđina Dolina kod Krnjeuše, hrastov gaj, 30.05. i 24.08.1988. 1 primerak; Rakovica kod Krnjeuše, 25.08.1988. - 1 primerak u hrastovom gaju; podnožje Željeznika, 03.09.1988. - 1 primerak u voćnjaku.

26. *Dendrocopos minor* (Linnaeus) 1758 - Zabeležen 26.05.1988. - 1 primerak u hrastovom gaju u Rakovici kod Krnjeuše.

27. *Alauda arvensis* Linnaeus 1758 - Beležena na gotovo svim preplaninskim i planinskim pašnjacima i livadama.

28. *Hirundo rustica* Linnaeus 1758 - Selo Mrđina Dolina kod Krnjeuše, 1 par se gnezdio 1988. godine; Hašani, 31.07.1990. - 1 primerak; Majkić Japra, 31.07.1990. - 1 primerak; Kulen Vakuf, 04.08.1990. - dvadesetak ptica lovi iznad Une.

29. *Delichon urbica* (Linnaeus) 1758 - Željeznik, 03.09.1988. - jato, lovi oko litica na vrhu; Suvaja, 08.09.1988. - manje jato; klisura Unca kod Martin Broda, 04.08.1990. - nekoliko.

30. *Anthus trivialis* (Linnaeus) 1758 - Željeznik, 01.06.1988. - 1 primerak na planinskom pašnjaku; Klekovača, 28.07.1990. - nekoliko na proplanku kod planinarskog doma.

31. *Anthus spinoletta* (Linnaeus) 1758 - Registrovana 28.07.1990. na vrhu Klekovače.

32. *Motacilla cinerea* Tunstall 1771 - Podnožje Javornjače, 13.06.1988. - 2 primerka kod baraka, u jelovoj šumi; Una kod Bihaća, 20.09.1989. - nekoliko; Japra kod Hašana, 31.07.1990. - 3 primerka; Una kod Kulen Vakufa, 04.08.1990. - 1 mladi primerak.

33. *Motacilla alba* Linnaeus 1758 - Krnjeuša, 30.05. i 03.09.1988.; podnožje Javornjače, kod baraka, 13.06.1988.; Kolunić, 26.07.1990.; Jasenica, 30.07.1990.; Japra kod Majkić Japre, 31.07.1990. - pojedinačni primerci ili porodice.

34. *Cinclus cinclus* (Linnaeus) 1758 - Japra kod Majkić Japre, 31.07.1990. - 1 primerak; klisura Unca kod Martin Broda, 04.08.1990. - nekoliko primeraka.

35. *Troglodytes troglodytes* (Linnaeus) 1758 - Željeznik, 10.06.1988. - 1 primerak u bukovoju šumi; Javornjača, 13.06.1988. - veliki broj u jelovoj šumi; Suvaja, 24.12.1989. - 1 primerak u žbunju pokraj puta; Osječnica 26.07.1990. - porodica od 7 primeraka u pojasu bukve pri vrhu.

36. *Erithacus rubecula* (Linnaeus) 1758 - Nalažen je u vreme gnežđenja u svim brdskim i planinskim (bukovim, hrastovim i četinarskim) šumama. 10.06.1988. pronađeno je gnezdo sa mladom kukavicom u bukovoju šumi na Željezniku.

37. *Luscinia megarhynchos* C. L. Brehm 1831 - Gromače, 26.05., 03.06., 04.07. i 25.08.1988. - po živicama i gajevima; Željeznik, 01.06., 10.06. i 02.07.1988. - po bukovim šumama i hrastovim gajevima; Kula kod Krnjeuše, 03.09.1988. - uz potok; Hašani, 31.07.1990. - u živici.

38. *Phoenicurus ochruros* (S. G. Gmelin) 1774 - Gradina ispod Željeznika, 24.08.1988. - 3 primerka na kamenjaru; majdan kod Krnjeuše, 29.08.1988. - 1 primerak; Osječnica (vrh), 27.07.1990. - mnogobrojna; Klekovača, na

liticama Male Klekovače, 28.07.1990. - mnogobrojna u pojasu bora krivulja; Vodenica, 28.07.1990. - 2 primerka na zidu srušene kuće; Krnja Jela, 06.08.1990. - nekoliko na kamenjaru.

39. *Saxicola rubetra* (Linnaeus) 1758 - Gromače, 29.08.1988. i 17.09.1989.; Gradina ispred Željeznika, 03.09.1988. - u bujadi; Petrovačko polje, 26.07.1990. - svuda u grupama od pedesetak primeraka.

40. *Saxicola torquata* (Linnaeus) 1758 - Rakovica kod Krnjeuše, kamenjar, 02.07.1988. - 1 par na žbunu; majdan kod Krnjeuše; 29.07.1988. - 4 primerka; Gradina ispod Željeznika, 03.09.1988. - 2 primerka; Gromače, 17.09.1989. - 1 par; Vrtoč, 04.08.1990. - 1 odrasli i 1 mladunac u vrtu.

41. *Oenanthe oenanthe* (Linnaeus) 1758 - Majdan kod Krnjeuše, 03.06., 29.08.1988. i 17.09.1989. - nekoliko; kamenjar iznad Rakovice kod Krnjeuše, 23.08.1988. - 1 primerak; Jasenica, 30.07.1990. - 1 primerak u kamenolomu; Majkić Japra, 31.07.1990. - 1 primerak u majdanu; kamenjar iznad Krnjejele, 06.07.1990. - nekoliko.

42. *Turdus merula* Linnaeus 1758 - Beležen u svim tipovima šuma, parkovima unutar naselja i šibljacima u blizini naselja.

43. *Turdus pilaris* Linnaeus 1758 - Dana 24.12.1989. registrovano je u Gromačama jato od 50 i Medenom polju od oko 30 primeraka.

44. *Turdus philomelos* C. L. Brehm 1831 - Željeznik, 03.09.1988. - 3 primerka u bukovoj šumi.

45. *Turdus viscivorus* Linnaeus 1758 - Rakovica kod Krnjeuše, 02.07., 04.07.1988., 15.09.1989. i 29.07.1990. - nekoliko u hrastovom gaju; Suvaja, 08.09.1988. - 5 primeraka u sadenoj šumici belog bora; Suvaja 24.12.1989. - 1 primerak na rubu hrastove šume; Krnja Jela, 06.08.1990. - desetak u smrčevoj šumi.

46. *Sylvia communis* Latham 1787 - Nalažena na skoro svim poluotvorenim staništima.

47. *Sylvia atricapilla* (Linnaeus) 1758 - Rakovica kod Krnjeuše, 26.05.1988. - hrastov gaj; Javornjača, 13.06.1988. bukovo-jelova šuma;

Gradina ispod Željeznika, 03.09.1988. na zovi; Gromače, 17.09.1989.; Una kod Pritoke, 10.09.1989.; Prkosi, 04.08.1990. Uglavnom se viđaju pojedinačni primerci i nigde nije česta.

48. *Phylloscopus sibilatrix* (Bechstein) 1703 - Mrđina dolina kod Krnjeuše, 24.08.1988. i 13.09.1989. - 1 primerak u hrastovom gaju; Željeznik, 03.09.1988. - nekoliko u bukovoј šumi.

49. *Phylloscopus collybita* (Viellot) 1817 - Gromače, 26.05.1988. - 1 primerak u hrastovom šumarku jede puža; Željeznik, 03.09.1988. - 1 primerak na hrastu; Suvaja 08.09.1988. - nekoliko u sađenoј šumici belog bora; Osječenica, 26.07.1990. - nekoliko u bukovo - jelovoј šumi.

50. *Muscicapa striata* (Pallas) 1764 - Rakovica kod Krnjeuše, 01.06. i 25.08.1988. - 1 primerak u hrastovom gaju; Gradina ispod Željeznika, 03.09.1988. i 13.09.1989. - 1 primerak na ivici bukove šume; Gromače, 15.09.1989. - 1 primerak na žbunu leske.

51. *Aegithalos caudatus* (Linnaeus) 1758 - Željeznik (vrh), 01.06.1988. jato od tridesetak primeraka u žbunju; Suvaja, 08.09.1988. - jato od dvadesetak primeraka u šumici belog bora; Rakovica kod Krnjeuše, 15.09.1989. - 3 primerka u hrastovom gaju; Prkosi 04.08.1990. - 6 primeraka u bukovoј šumi.

52. *Parus palustris* Linnaeus 1758 - Rakovica kod Krnjeuše, 26.05., 25.08., 29.08.1988. i 15.09.1989. - nekoliko u hrastovom gaju; Željeznik, 10.06.1988. - 5 primeraka u bukovoј šumi, 03.09.1988. - 1 primerak u jatu *P. major*; Suvaja, 08.09.1988. - 6 primeraka u sađenoј šumici belog bora; Vodenica, 06.08.1990. - 2 primerka u šljiviku.

53. *Parus ater* Linnaeus 1758 - Vrlo česta u svim četinarskim, kao i u mešovitim (bukovo - jelovim i bukovo - smrčevim) šumama, duž Grmeča, na Osječnici i Klekovači.

54. *Parus caeruleus* Linnaeus 1758 - Željeznik, 10.06.1988. - 8 primeraka na iskrčenom delu bukove šume; Mrđina Dolina kod Krnjeuše, 13.09.1989. - jato od petnaestak primeraka u hrastovom gaju; Gromače, 15.09.1989. - 8 primeraka u leskovom šiblјaku, a 17.09.1989. - 3 primerka u hrastovom gaju.

55. *Parus major* Linnaeus 1758 - Česta u bukovim i hrastovim šumama, kao i u vrbacima pored Une i Japre. Zabeležena je 08.09.1988. u Suvaji u sađenoj šumici belog bora, a sreće se i u leskovim šibljacima u Gromačama.

56. *Sitta europaea* Linnaeus 1758 - Mrđina Dolina kod Krnjeuše, 30.05., 24.08.1988. i 13.09.1989. - nekoliko u hrastovom gaju; Rakovica kod Krnjeuše, 02.07.1988. - 2 primerka u hrastovom gaju; Željeznik, 03.09.1988. - pojedinačni primerci u bukovoj šumi; Suvaja, 24.12.1989. - 1 primerak u voćnjaku; Japra posle Hašana, 31.07.1990. - 3 primerka na vrbi.

57. *Certhia familiaris* Linnaeus 1758 - Željeznik, 10.06.1988. - 1 primerak u bukovoj šumi.

58. *Certhia brachydactyla* C. L. Brehm 1820. - Rakovica kod Krnjeuše, 29.08.1988. - 1 primerak u hrastovom gaju.

59. *Oriolus oriolus* (Linnaeus) 1758 - Rakovica kod Krnjeuše, 26.05., 02.07., 04.07.1988. i 29.07.1990. - 1 par; Vrtoče 04.08.1990. - 1 par u hrastovoj šumi.

60. *Lanius collurio* Linnaeus 1758 - Nalažen u velikom broju na poluotvorenim staništima nizina i planina, izuzev samih planinskih vrhova Osječenice, Klekovače i Grmeča.

61. *Lanius minor* J. F. Gmelin 1788 - Rakovica kod Krnjeuše, 02.07.1988. - 3 primerka, a 04.07.1988. - 1 primerak na usamljenom hrastu, na kamenjaru; Hašani, 31.07.1990. - 1 primerak na plastu sena; Vrtoče, 04.08.1990. - 2 para i 2 mlada primerka na žici dalekovoda.

62. *Garrulus glandarius* (Linnaeus) 1758 - Na celom području je registrovana redovno u hrastovim, bukovim i četinarskim šumama, a povremeno i u voćnjacima i šibljacima.

63. *Pica pica* (Linnaeus) 1758 - Redovno nalažena u svim naseljima i u njihovoj blizini, ali i na nenaseljenim poluotvorenim terenima u nizinama i sredogorju.

64. *Nucifraga caryocatactes* (Linnaeus) 1758 - Jelova šuma na Javornjači, 01.06. i 13.06.1989. - nekoliko primeraka; Osječenica, 26.07.1990. - 1 primerak u jelovoj šumi; Crni Vrh, 06.08.1990. - nekoliko u smrčevoj šumi.

65. *Pyrrhocorax graculus* (Linnaeus) 1758 - Osječenica (vrh), 27.07.1990. - 6 primeraka (2 mlada); Klekovača (vrh - Mala Klekovača), 28.07.1990. - 4 primerka.

66. *Corvus monedula* Linnaeus 1758 - Mnogobrojna u naseljima: Bihać, Bosanski Petrovac, Pritoka i Krnjeuša.

67. *Corvus frugilegus* Linnaeus 1758 - Bihać, 20.09.1989. - 11 primeraka na polju prema Pritoci.

68. *Corvus corone* Linnaeus 1758 - Česta u dolinama, a redovno je nalazena i u višim zonama u kulturnim predelima.

69. *Corvus corax* Linnaeus 1758 - Željeznik, 01.06.1988. - 6 primeraka pri vrhu; Suvaja, 08.09.1988. - 1 primerak i 24.12.1989. - 3 primerka iznad sadene šumice belog bora; Klekovača, 28.07.1990. - 1 primerak kod planinarskog doma.

70. *Sturnus vulgaris* Linnaeus 1758 - Hrastov gaj u Mrđinoj Dolini kod Krnjeuše, 30.05. i 01.06.1988. - nekoliko; Gromače, 24.08., 29.08.1988. i 17.09.1989. - jato od oko 100 primeraka; Gradina ispod Željeznika, 03.09.1988. - jato od oko 60 primeraka; Pritoka, 20.09.1989. - dvadesetak na žici dalekovoda; Petrovačko polje, 26.07.1990. - 1 primerak; Jasenica, 30.07.1990. - 1 mladi primerak.

71. *Passer domesticus* (Linnaeus) 1758 - Čest u svim nizinskim naseljima.

72. *Passer montanus* (Linnaeus) 1758 - Beležen svuda u dolinama, a čest u selima i zaseocima u podnožju planina.

73. *Fringilla coelebs* Linnaeus 1758 - Vrlo česta u svim bukovim, hrastovim, četinarskim i mešovitim šumama od nizina do vrhova planina.

74. *Serinus serinus* (Linnaeus) 1766 - Mrđina Dolina kod Krnjeuše, 30.05. i 10.06.1988. - 1 par; Krnjeuša, 25.07.1990. - 2 primerka.

75. *Carduelis chloris* (Linnaeus) 1758 - Mrdina Dolina kod Krnjeuše, 10.06.1988. - 2 primerka na cesti; Gromače, 15.09.1989. - 1 ženka u leskovom šiblaku sa malo drveća; Suvaja, 24.12.1989. - 1 primerak u sađenoj šumici belog bora; Jasenica, 30.07.1990. - 1 primerak na rubu bukovog šumarka; Marjanovića Do, 06.08.1990. - 1 primerak.

76. *Carduelis carduelis* (Linnaeus) 1758 - Redovno je nalažen u kulturnim predelima i dolinama duž reka.

77. *Carduelis cannabina* (Linnaeus) 1758 - Gromače, 03.06.1988. i 17.09.1989. - 1par; Rakovica kod Krnjeuše, 02.07.1988. - 1 par na kamenjaru na žbunu gloga; Vođenica, 04.07.1988. - 3 para na živici pored puta; Mrdina Dolina kod Krnjeuše, 24.08.1988. -2 primerka.

78. *Loxia curvirostra* Linnaeus 1758 - Suvaja, 24.12.1989. - 6 primeraka u sađenoj šumici belog bora.

79. *Pyrrhula pyrrhula* (Linnaeus) 1758 - Javornjača, 13.06.1988. - 1 par u jelovoj šumi; Strana iznad Kulen Vakufa, 04.08.1988. - 1 mužjak hrani poodraslog mladunca u bukovoj šumi.

80. *Coccothraustes coccothraustes* (Linnaeus) 1758 - Rakovica kod Krnjeuše, 04.07.1988. - 2 primerka, 25.08.1988. - nekoliko, 15.09.1988. - 1 primerak u hrastovom gaju; Marjanovića Do, 06.08.1990. - 1 primerak.

81. *Emberiza citrinella* Linnaeus 1758 - nalažena je redovno na poluotvorenim terenima u nizinama i sredogorju.

82. *Emberiza cirlus* Linnaeus 1766 - Vođenica, 24.12.1989. - 1 primerak na živici pored puta; Rakovica kod Krnjeuše, 29.07.1990. - 1 par na kamenjaru sa žbunjem; Majkić Japra, 31.07.1990. - 5 primeraka na orahu; Suvaja, 06.08.1990. - 1 primerak u šiblaku.

83. *Embriza cia* Linnaeus 1758 - Greda na Željezniku (litica), 03.09.1988. - 1 primerak na žbunu; Lisina iznad Krnjeuše, 12.09.1988. - 1 primerak na putu u bukovoj šumi.

84. *Miliaria calandra* (Linnaeus) 1758 - Gromače, 17.09.1989. - 2 primerka u degradiranoj hrastovoj šumi.

Tomislav Karanović, 21000 Novi Sad, Ćirpanova 37